

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาตินี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ลักษณะงานและวิธีดำเนินการในการจัดกิจกรรมทางค่านิยมวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ
- ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมค่านิยมวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ
- ตอนที่ 4 ปัญหาหรืออุปสรรคในการแสดงบทบาทค่านิยมวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ

ข้อมูลที่เป็นแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แยกเสนอเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง
- ตอนที่ 2 กิจกรรมค่านิยมวัฒนธรรมที่วิทยาลัยครูจัดใหม่ขึ้นในรอบปีการศึกษา 2525 เสนอเป็นความเรียงแต่ละท่าน
- ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทางค่านิยมวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือในรอบปีการศึกษา 2525 เสนอเป็นความเรียงแต่ละท่าน

ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แลหาค่าร้อยละ และเสนอผลทั้งใน
ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งทาง
วิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และวุฒิการศึกษา

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>	ชาย	133	67.17
	หญิง	65	33.83
<u>อายุ</u>	21 - 30	38	19.20
	31 - 40	97	48.99
	41 - 50	53	26.76
	51 - 60	10	5.05
<u>อายุราชการ</u>	1 - 10	60	40.40
	11 - 20	95	47.98
	21 - 30	20	10.10
	31 - 40	3	1.52
<u>ตำแหน่งทาง</u>	ศาสตราจารย์	0	0
	รองศาสตราจารย์	0	0
<u>วิชาการ</u>	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	10	5.05
	อาจารย์	188	94.95

ตารางที่ 1 (ต่อ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ตำแหน่งทาง</u>	อธิการ	3	1.52
<u>การบริหาร</u>	รองอธิการ	17	8.59
	หัวหน้าคณะ	15	7.56
	รองหัวหน้าคณะ	12	6.06
	หัวหน้าภาค	56	28.28
	รองหัวหน้าภาค	13	6.57
	หัวหน้าสำนักงานอธิการ	0	0
	รองหัวหน้าสำนักงานอธิการ	1	0.51
	หัวหน้าแผนก	7	3.54
	ประธานศูนย์วัฒนธรรม	3	1.52
	รองประธานศูนย์วัฒนธรรม	6	3.03
	เลขานุการศูนย์วัฒนธรรม	8	4.04
	เจ้าหน้าที่อื่น ๆ	17	8.59
<u>วุฒิการศึกษา</u>	ปริญญาเอก	0	0
	ปริญญาโท	97	48.99
	ปริญญาตรี	99	50.00
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.01

จากตารางข้างบนปรากฏว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 67.17 เป็นเพศชาย และมีจำนวนมากกว่า 2 เท่าของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 33.83 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.99 รองลงมาคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.76 และผู้มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.20 ตามลำดับ

ส่วนผู้มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 5.05 ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ส่วนใหญ่อายุราชการระหว่าง 11 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.96 รองลงมาคือผู้มีอายุ
 ราชการระหว่าง 1 - 10 ปี ร้อยละ 40.40 และผู้มีอายุราชการระหว่าง 21 - 30 ปี
 ร้อยละ 10.10 ตามลำดับ ผู้มีอายุราชการระหว่าง 31 - 40 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ
 ร้อยละ 1.52 ส่วนตำแหน่งทางวิชาการนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ คิด
 เป็นร้อยละ 94.95 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 5.05 เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในตำแหน่ง
 ทางการบริหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าภาค คิดเป็นร้อยละ 28.28
 รองลงมาคือผู้มีตำแหน่งรองอธิการและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.59
 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งรองหัวหน้าสำนักงานอธิการ มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 0.51
 สำหรับค่านวติการศึกษารากฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ
 50.00 รองลงมาคือผู้มีวุฒิปริญญาโทคือ ร้อยละ 48.99 และผู้มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน
 น้อยที่สุด คือร้อยละ 1.01

ศูนย์วิทยพัชการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

ลักษณะงานและวิธีดำเนินการในการจัดกิจกรรมทางค่านิยมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ

ในตอนที่ 2 นี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละรายการ แล้วคูณด้วยค่าน้ำหนักของแต่ละรายการ เพื่อเป็นคะแนนรวม ต่อจากนั้นจึงหาค่าเฉลี่ยโดยการหารด้วยจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และจัดอันดับตั้งเส้นอในตารางที่ 2 และตารางที่ 3 :

ตารางที่ 2 ลักษณะงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางค่านิยม

ลักษณะงาน	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
จัดการแสดงและสาธิต	1953	9.86	4
จัดนิทรรศการ	2076	10.48	2
จัดอภิปรายและปาฐกถา	1471	7.43	9
จัดประชุมและสัมมนา	1721	8.69	6
ฝึกสอนและอบรม	1836	9.27	5
จัดการแข่งขัน	1255	6.34	13
จัดการประกวด	1565	8.01	8
จัดงานประเพณี	2322	11.73	1
พิมพ์เอกสารออกเผยแพร่	1651	8.34	7
จัดรายการวิทยุและเสียงตามสาย	1433	7.24	10
จัดพิธีภักดิ์หรือหอวัฒนธรรม	2055	10.38	3
จัดตั้งชมรมและกลุ่มผู้สนใจ	1093	5.58	14
วางโครงการศึกษาและวิจัย	1355	6.84	11
จัดทำทะเบียนและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน	1282	6.47	12

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ลักษณะงานที่วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือจัดทำมากเป็นอันดับ 1 - อันดับ 5 คือการจัดงานประเพณี การจัดนิทรรศการ การจัดพิธีภักดิ์หรือหอวัฒนธรรม การจัดการแสดงและสาธิตและการฝึกสอนและอบรมตามลำดับ ส่วนลักษณะงาน

ที่วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือจัดทำเป็นอันดับสุดท้ายคือ การจัดกิจกรรมและกลุ่มยูนิสใจ

ตารางที่ 3 วิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานทางค่านิยมธรรมที่ประสบผลสำเร็จ

วิธีดำเนินการ	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
ดำเนินงานเป็นเอกเทศ	423	2.14	2
ร่วมมือกับสถาบันเอกชน องค์กรและ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ	532	2.69	1
สนับสนุนให้หน่วยงานอื่นจัดทำ	232	1.17	3

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า วิธีดำเนินงานค่านิยมธรรมที่วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือปฏิบัติแล้วประสบผลสำเร็จที่สุดคือ การร่วมมือกับสถาบันเอกชน องค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ รองลงมาคือ การดำเนินงานเป็นเอกเทศ และอันดับสุดท้ายคือ การสนับสนุนให้หน่วยงานอื่นจัดทำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

การจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ ปีการศึกษา 2525

ในตอนที 3 นี้ผู้วิจัยได้แบ่งการจัดกิจกรรมรวมทั้งหมดเป็น 7 ลักษณะ ตามแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งจากการคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายความว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายความว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด

ผลจากการวิเคราะห์ ในตอนที่ 3 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4 - 11

ตารางที่ 4 การจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะของการสอน

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ส่งเสริมให้นักศึกษา เยาวชนและประชาชนมีข้อปฏิบัติทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต	2.87	0.77
2	ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสำนึกในการอนุรักษ์ ห่านุบำรุงมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ	2.36	0.85
3	ส่งเสริมให้นักศึกษา เยาวชนและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี และเกิดค่านิยมที่จะประพฤติปฏิบัติ	2.53	0.84
4	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ารับการอบรม เพื่อประกอบอาชีพ	2.18	0.88

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
5	จัดให้มีการเรียนทางศาสนาในสถาบันการศึกษา หรือจัดให้มีการทำหรือการเข้าโบสถ์เพื่อสวดอ้อนวอน พระเจ้า คอยการสอน อบรม และปฏิบัติกิจวิง	2.08	0.97
	รวม	2.40	0.86

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า ในค่านการสนนี้ กิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมากคือการส่งเสริมให้นักศึกษา เยววชน และประชาชนมีกิจปฏิบัติทางศาสนา ($\bar{X} = 2.87$) กิจกรรมที่ปฏิบัติค่อนข้างมากรองลงมาคือ การส่งเสริมให้นักศึกษา เยววชน และประชาชนมีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ มีการปฏิบัติค่อนข้างน้อย ($\bar{X} =$ ต่ำกว่า 2.51) และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุดในค่านนี้ คือการจัดให้มีการเรียนทางศาสนาในสถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.08$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การจัดกิจกรรมที่สามารถวัดเนื้องานได้ในลักษณะของการจัดประกวดและจัดแข่งขัน

	รายการ	$\bar{x}$	S.D.
1	สนับสนุนการปฏิบัติงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านในรูปแบบหรือ โดยวิธีการต่าง ๆ	2.01	0.82
2	สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ขึ้นในวิทยาลัย เพื่อช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม	2.76	0.93
	รวม	2.38	0.88

จากตารางที่ 5, พบว่า การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมต่าง ๆ ขึ้นในวิทยาลัยเพื่อช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม ได้รับการปฏิบัติค่อนข้างมาก ($\bar{x} = 2.76$) และมากกว่าการสนับสนุนการปฏิบัติงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านในรูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{x} = 2.01$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะของการวิจัย การศึกษา และ
รวบรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1 ส่งเสริมให้มีการค้นคว้า วิจัย และกระตุ้นให้นักศึกษา เยาวชน ร่วมกันทำนุบำรุงภาษาในท้องถิ่นและภาษาไทยเดิม	2.17	0.88
2 ส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับชนบทรวม- เพิ่มประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่วิทยาลัยของท่าน ตั้งอยู่ โดยการให้ทุนอุดหนุนการวิจัย	2.38	0.93
3 รวบรวม และจัดทำทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ในท้องถิ่นที่วิทยาลัยมีเขตรับผิดชอบ	2.21	0.94
4 จัดรวบรวมโบราณวัตถุ และวัสดุสำคัญทางวัฒนธรรมไว้ เป็นหมวดหมู่เพื่อให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชนได้ มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า	2.67	0.95
รวม	2.36	0.93

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า การจัดรวบรวมโบราณวัตถุและวัสดุสำคัญทางวัฒนธรรม
ได้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า เป็นกิจกรรม
ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.67$) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ
ค่อนข้างน้อย ($\bar{X}$ ต่ำกว่า 2.51) โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัย และกระตุ้น
ให้นักศึกษา เยาวชน ร่วมกันทำนุบำรุงภาษาในท้องถิ่นและภาษาไทยเดิม ($\bar{X} = 2.17$)

ตารางที่ 7 การวิจัยกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะของการประสานงานและติดต่อกับหน่วยงานอื่น

	รายการ	$\bar{x}$	S.D.
1	สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ใ้ร่วมกันผลิตบุคลากรทาง ด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้นโดยเฉพาะการผลิตครูนาฏศิลป์และ ช่างศิลป์	2.45	0.91
2	ประสานงานกันระหว่างวิทยาลัยกับสมาคมของท้องถิ่น เพื่อชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติธรรมในวันสำคัญของศาสนา	2.47	0.86
	รวม	2.26	0.89

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า การสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาอื่นร่วมกันผลิตบุคลากรทาง
ด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น และการประสานงานกันระหว่างวิทยาลัยกับสมาคมของท้องถิ่น
เพื่อชักชวนให้ประชาชนปฏิบัติธรรมนั้น วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้าง
น้อยทั้งสิ้น ($\bar{x} = 2.45$ และ 2.47 ตามลำดับ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะของการไปทัศนศึกษา และแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ฟื้นฟูส่งเสริมและเผยแพร่งานพระราชพิธี และโบราณราชประเพณีให้แก่ นักศึกษา เยาวชน และประชาชน	2.15	0.86
2	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางชนบทธรรมเนียมประเพณีระหว่างท้องถิ่นหรือระหว่างภาค	2.39	0.93
	รวม	2.27	0.90

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า กิจกรรมที่จัดในลักษณะของการไปทัศนศึกษา ศึกษานและแลกเปลี่ยนเผยแพร่ซึ่งกันและกัน มีการปฏิบัติค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.27$) และการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางชนบทธรรมเนียมประเพณี ระหว่างท้องถิ่นหรือภาค ($\bar{X} = 2.39$) ก็ยังมีการปฏิบัติมากกว่าการฟื้นฟูส่งเสริม และเผยแพร่งานพระราชพิธี ให้แก่นักศึกษา เยาวชน และประชาชน ($\bar{X} = 2.15$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะของการประชาสัมพันธ์

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ส่งเสริมและพัฒนาวิทยุสำเภาการศึกษาภาคบังคับแล้ว สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	2.12	0.89
2	ใช้สื่อมวลชนเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริม วัฒนธรรมของชาติทุกสาขาให้แก่นักศึกษา เยาวชน และประชาชน	2.25	0.88
3	จัดรายการเสียงตามสายในบริเวณวิทยาลัย เพื่อปลูกฝัง และจรรโลงไว้ถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.16	0.93
	รวม	2.21	0.90

จากตารางที่ 9 พบว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการได้ในลักษณะของการ
ประชาสัมพันธ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยทั้งสิ้น ($\bar{X} = 2.21$) แต่เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 รายการในค่านี้นี้แล้วจะเห็นได้ว่า การใช้สื่อมวลชนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และ
ส่งเสริมวัฒนธรรมให้แก่นักศึกษา เยาวชน และประชาชน มีการปฏิบัติมากกว่ารายการอื่นๆ
($\bar{X} = 2.25$)

ตารางที่ 10 การจัดกิจกรรมที่สามารถดำเนินงานได้ในลักษณะที่เน้นด้านเทคนิคและวิธีการอื่น ๆ

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ได้มีการนำเอากระบวนการต่าง ๆ เข้ามາใช้ในการส่งเสริม เผยแพร่ ฟันฟู ปลุกฝัง และจรรโลงรักษาไว้วัฒนธรรมของชาติ	2.10	0.88
2	ใช้สถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่น	2.21	0.93
	รวม	2.15	0.91

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า การจัดกิจกรรมที่ดำเนินการได้เน้นด้านเทคนิคและวิธีการอื่น ๆ มีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.15$) แต่เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 รายการแล้ว จะเห็นได้ว่า การใช้สถานที่สำคัญทางศาสนาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาวัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.21$) มีการปฏิบัติมากกว่าการนำเอากระบวนการต่าง ๆ เข้ามາใช้ในการส่งเสริม เผยแพร่ ฟันฟู และจรรโลงรักษาวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.10$)

การจัดกิจกรรมทางคาบ วัฒนธรรมในลักษณะต่าง ๆ ทั้ง 7 ลักษณะนั้น ผู้วิจัยได้นำ มาเปรียบเทียบและเสนอเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ลักษณะที่เป็นการสอน	2.40	0.86
2	ลักษณะที่เป็นการจัดประกวดและแข่งขัน	2.38	0.88
3	ลักษณะที่เป็นการวิจัย ศึกษา และรวบรวม	2.36	0.93
4	ลักษณะที่เป็นการประสานงานติดต่อกับหน่วยงานอื่น	2.26	0.89
5	ลักษณะที่เป็นการทัศนศึกษา ท่องาน แลกเปลี่ยนเผยแพร่ ซึ่งกันและกัน	2.27	0.90
6	ลักษณะที่เป็นการประชาสัมพันธ์	2.21	0.90
7	ลักษณะที่เป็นการใช้เทคนิคและวิธีการอื่น ๆ	2.15	0.91
	รวม	2.29	0.90

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมที่ดำเนินการพบได้ในลักษณะต่างๆ เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ ฟื้นฟู ปลูกฝัง และจรรโลงวัฒนธรรมที่วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ ทั้ง 8 แห่งปฏิบัติกัน อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยทั้งสิ้น ($\bar{X} = 2.29$) แต่เมื่อเปรียบเทียบการจัด กิจกรรมทั้ง 7 ลักษณะแล้ว กิจกรรมที่ปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการสอนมีการปฏิบัติมากกว่าลักษณะ อื่น ๆ ($\bar{X} = 2.40$) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมในลักษณะที่เป็นการจัดประกวดและ จัดแข่งขัน ($\bar{X} = 2.38$) และกิจกรรมที่ปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการวิจัย ศึกษา และรวบรวม ($\bar{X} = 2.36$) ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการใช้เทคนิค และวิธีการอื่นมีการปฏิบัติ ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.15$)

ส่วนแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมซึ่งวิทยาลัยครู
จัดให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชน แล้วได้รับผลสำเร็จมากที่สุดนั้น มีผู้ตอบแบบสอบ
ถามในตอนนี้ จำนวน 134 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 198 คน และผู้วิจัยได้นำ
ข้อมูลทั้งหมดมาจัดเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ 6 หมวดคือ

1. การจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น
2. การจัดประกวดมารยาทของนักศึกษา
3. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรม
4. การอุปสมบทหมู่สามเณร
5. การให้การอบรมทางศาสนาวัฒนธรรมแก่ประชาชน
6. การจัดการแสดงและสาธิต

จากนั้น ผู้วิจัยแจกแจงความถี่ในแต่ละหมวด แล้วคูณด้วยค่าน้ำหนัก และนำไป
หาค่าเฉลี่ย เพื่อจัดอันดับของการจัดกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมที่ได้รับผลสำเร็จมากที่สุด 3
อันดับ ผลปรากฏดังตารางที่ 12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 การจัดกิจกรรมทางค่านิยมธรรม ซึ่งวิทยาลัยครูจันทบุรีให้นักศึกษา เยาวชนและประชาชน แล้วได้รับผลสำเร็จมากที่สุด

การจัดกิจกรรมทางค่านิยมธรรม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	อันดับที่
การจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น	234	1.75	1
การจัดประกวดมารยาทของนักศึกษา	141	1.05	3
การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรม	191	1.43	2
การอุปสมบทหมู่สามเณร	75	0.56	5
การให้การอบรมทางค่านิยมธรรมแก่ประชาชน	141	1.05	3
การจัดการแสดงและสาธิต	72	0.54	6

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า การจัดกิจกรรมทางค่านิยมธรรมซึ่งวิทยาลัยครูจันทบุรีให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชน แล้วได้รับผลสำเร็จมากที่สุดอันดับแรกคือ การจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น อันดับที่ 2 คือ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรม และอันดับที่ 3 คือ การจัดประกวดมารยาทของนักเรียนและการให้การอบรมทางค่านิยมธรรมแก่ประชาชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4

ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานทางบ้านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือ
ปีการศึกษา 2525

ในตอนี่ 4 นี้ผู้วิจัยได้แบ่งปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ออกเป็น 5 ด้าน ตามลักษณะแบบสอบถาม และวิเคราะห์หรือบดกลยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งจากการคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าวได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายความว่า	มีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานน้อยที่สุด

ซึ่งผลการวิเคราะห์ในตอนี่นี้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 13 - 18

ตารางที่ 13 ปัญหาหรืออุปสรรคด้านการดำเนินงานและวิธีการทำงาน

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ปัญหาในเรื่องสถานที่ที่จะใช้ดำเนินงาน	2.16	1.02
2	ความต้องการและความพร้อมในคานออุปกรณ์	2.66	1.68
3	ปัญหาในการดำเนินงานติดต่อกะหว่างผู้รับผิดชอบ โครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.17	0.87
4	ปัญหาในเรื่องการวางแผนการทำงานล่วงหน้า	2.13	0.89
5	ปัญหาในเรื่องระยะเวลาในการทำงานตามโครงการ แต่ละโครงการ	2.18	0.93
	รวม	2.26	1.06

จากตารางที่ 13 ปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องความต้องการและความพร้อมในสถานประกอบการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X}$ ต่ำกว่า 2.51) และปัญหาในเรื่องการวางแผนการทำงานล่วงหน้าอยู่ในระดับน้อยกว่าปัญหาอื่น ๆ ทั้งหมดในกรณีนี้ ($\bar{X} = 2.13$)

ตารางที่ 14 ปัญหาหรืออุปสรรคในด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ปัญหาจากการติดต่อตามสายงานในระบบราชการ	2.21	0.85
2	การให้การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นภายนอกวิทยาลัย ของท่าน	2.02	0.84
3	การให้การสนับสนุนจากหน่วยงานภายในวิทยาลัยของ ท่าน บางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.14	0.83
4	ปัญหาคันเกิดจากระบบการสื่อสารไม่ชัดเจน ทำให้ เกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน	2.03	0.88
5	ปัญหาคันเกิดจากการทำงาน โดยไม่มีการติดต่อ ประสานงานซึ่งกันและกัน	2.11	0.98
	รวม	2.10	0.88

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยทั้งสิ้น ($\bar{X} = 2.10$) แต่เมื่อเปรียบเทียบแต่ละปัญหาในกรณีแล้วพบว่า ปัญหาจากการติดต่อตามสายงานในระบบราชการอยู่ในระดับสูงกว่าปัญหาคันอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.21$) และปัญหาการให้การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นภายนอกวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.02$)

ตารางที่ 15 ปัญหาหรืออุปสรรคในคานบุคลากร

ก	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	บุคลากรมีความรู้ความชำนาญไม่ตรงกับงานที่มีปฏิบัติ	2.13	0.95
2	บุคลากรไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติงาน	2.14	1.01
3	บุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะอุทิศให้กับการปฏิบัติงาน งานด้านวัฒนธรรม	2.72	1.00
4	บุคลากรได้รับค่าตอบแทนน้อยหรือไม่ได้เลย	2.29	1.20
5	จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานไม่พอเหมาะ	2.56	0.97
6	ความเข้าใจและความศรัทธาในงานของบุคลากร	2.36	1.08
	รวม	2.37	1.04

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก คือ ปัญหาบุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะอุทิศให้กับการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.72$) และปัญหาจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานไม่พอเหมาะ ($\bar{X} = 2.56$) ส่วนปัญหาค่าตอบแทน เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X}$ = ค่ากว่า 2.51).

ตารางที่ 16 ปัญหาหรืออุปสรรคในด้านวิชาการ

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ความเหมาะสมและความสมควรระหว่างการเผยแพร่ความรู้ ทางงานวัฒนธรรมกับสภาพความเป็นอยู่และชีวิตประจำวัน ในปัจจุบัน	2.34	0.87
2	วิธีการและการดำเนินการสอกรความรู้ทางงานวัฒนธรรม ลงในวิชาการต่าง ๆ	2.32	0.86
3	ปัญหาในการจัดกิจกรรมทางงานวัฒนธรรมในวิทยาลัย ของท่านในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2525)	2.24	0.65
4	ผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ	2.15	1.06
5	ปัญหาในการนำเอาผลงานวิจัยทางงานวัฒนธรรมที่มีอยู่ มาอ้างอิงในงานวิจัยใหม่ ๆ	2.24	1.03
	รวม	2.26	0.89

จากตารางที่ 16 ปรากฏว่า ปัญหาหรืออุปสรรคในด้านวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.26$) แต่เมื่อเปรียบเทียบแต่ละปัญหาในด้านนี้แล้วพบว่า ปัญหาด้านความเหมาะสมและความสมควรระหว่างการเผยแพร่ความรู้ทางงานวัฒนธรรมกับสภาพความเป็นอยู่ในระดับสูงกว่าปัญหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.34$) และปัญหาเรื่องผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.15$)

ตารางที่ 17 ปัญหาหรืออุปสรรคทั่วไป

ว.	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ความสนใจของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรม	2.48	0.95
2	ความตระหนักของนักศึกษาในความสำคัญของการจัดกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรม	2.41	0.84
3	ความสนใจของประชาชนเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรม	2.25	0.85
4	ความเหมาะสมของเวลา หรือช่วงระยะเวลาของการจัดกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรม	2.26	0.88
5	ปัญหาในด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรม	2.33	0.94
	รวม	2.35	0.89

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัญหาทั่ว ๆ ไปอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.35$) แต่ปัญหาเรื่องความสนใจของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรมอยู่ในระดับที่มากกว่าปัญหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.48$) ส่วนปัญหาความสนใจของประชาชนเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในกิจกรรมร้านค้าวัฒนธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุดในค่านี ($\bar{X} = 2.25$)

จากการเปรียบเทียบปัญหาหรืออุปสรรคในแต่ละด้านแล้ว สามารถนำเสนอได้ใน ตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัญหาหรืออุปสรรคในแต่ละด้าน

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.
1	ปัญหาค่าเนื้องานและวิธีการดำเนินงาน	2.26	1.08
2	ปัญหาค่าเนื้องานประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายใน และภายนอกวิทยาลัย	2.10	0.88
3	ปัญหาค่าเนื้องานบุคลากร	2.37	1.04
4	ปัญหาค่าเนื้องานวิชาการ	2.26	0.89
5	ปัญหาทั่ว ๆ ไป	2.35	0.89
	รวม	2.27	0.96

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า ปัญหาหรืออุปสรรคทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.27$) แต่ปัญหาหรืออุปสรรคที่อยู่ในระดับมากกว่าปัญหาค่าเนื้องานอื่น ๆ คือปัญหาค่าเนื้องานบุคลากร ($\bar{X} = 2.37$) รองลงมาคือปัญหาทั่ว ๆ ไป ($\bar{X} = 2.35$) ส่วนปัญหาค่าเนื้องานการดำเนินงานและวิธีการทำงานและปัญหาค่าเนื้องานวิชาการอยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{X} = 2.26$) ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยกว่าปัญหาค่าเนื้องานอื่น ๆ ทั้งหมดคือ ปัญหาค่าเนื้องานการประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.10$)

ข้อมูลที่ไดจากการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานศูนย์วัฒนธรรมและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูที่ถือเป็นตัวแทนของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ และวิทยาลัยครูพิจิตรสงคราม (พิษณุโลก) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (แสดงไว้ในภาคผนวก) และผู้วิจัยจะได้เสนอเป็นคำกับดังนี้

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาถ้อยละ และเสนอผลดังในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ในวิทยาลัยครูทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร และวุฒิการศึกษา

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>	ชาย	8	100.00
	หญิง	0	0
<u>อายุ</u>	31 - 40	5	62.50
	41 - 50	3	37.50
<u>อายุราชการ</u>	1 - 10	2	25.00
	11 - 20	3	37.50
	21 - 30	3	37.50
<u>ตำแหน่งทางวิชาการ</u>	ศาสตราจารย์	0	0
	รองศาสตราจารย์	1	12.50
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	0	0
	อาจารย์	7	87.50

ตารางที่ 19 (ต่อ)

	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งทาง	ประธานศูนย์วัฒนธรรม	4	50.00
การบริหาร	เลขานุการศูนย์วัฒนธรรม	0	0
	หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา	4	50.00
	หัวหน้าแผนกแผนงานแต่ละประ เภ็นผล	0	0
วุฒิการศึกษา	ปริญญาเอก	1	12.50
	ปริญญาโท	3	37.50
	ปริญญาตรี	4	50.00
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0

จากตารางข้างบน แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด ซึ่งมีจำนวน 8 คน เป็นชายทั้งสิ้น มีอายุอยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11 - 20 ปี และ 21 - 30 ปี จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 37.50 มีตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ คือเป็นร้อยละ 67.50 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 12.50 มีตำแหน่งเป็นรองศาสตราจารย์ ในตำแหน่งทางการบริหารนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีตำแหน่งประธานศูนย์วัฒนธรรมและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 50.00 และมีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทคือ ร้อยละ 37.50 และผู้มีวุฒิปริญญาเอก ร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2

กิจกรรมค่านิยมธรรมที่วิทยาลัยโคจักษ์ใหม่ขึ้นในรอบปีการศึกษา 2525

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษาและประธานศูนย์วัฒนธรรม
สามารถนำเสนอเป็นความเรียงแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ในด้านโครงการศึกษาและฟื้นฟูกิจการทางค่านิยมธรรมและประเพณีนั้น วิทยาลัย
ครูในเขตภาคเหนือทำการฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณีด้วยการจัดฟ้อนรำต่าง ๆ ตามแบบของ
ภาคเหนือ เช่น ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเทียน ฟ้อนสาวไหม รำม้งคละ เป็นต้น ในโอกาสต่างๆ
นอกจากนี้ก็ยังได้จัดการประกวดมารยาท การละเล่น นิทรรศการ และประกวดการแต่ง
กายชุดพื้นเมือง นิทรรศการที่จัดขึ้นเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับการแสดงชีวิตและความเป็นอยู่
ของชาวพื้นเมืองในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคเหนือ นิทรรศการศิลปะงานประดิษฐ์สิ่งของพื้นบ้าน
โดยจัดการแสดงที่หอวัฒนธรรม และนิทรรศการดนตรี ส่วนการละเล่นนั้นเป็นการละเล่น
เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงเขานางคง เพลงเขामะลิ เพลงแห่นาค เป็นต้น กิจกรรมที่
จัดขึ้นทั้งหมดนี้เฉลี่ยแล้วมีประมาณ 10 ครั้ง

2. ด้านการจัดงานเทศกาลเฉพาะท้องถิ่น วิทยาลัยครูดำเนินงานร่วมกับจังหวัด
และวัด เช่น เทศกาลนมพระ เป็นต้น และวิทยาลัยครูบางแห่งจัดเทศกาลสงกรานต์โดยจัด
ให้มีการรดน้ำคำหัว การจัดกิจกรรมทางค่านิยมธรรมมีประมาณปีละ 2 ครั้ง

3. การจัดพิธีสำคัญทางศาสนา วิทยาลัยครูเห็นความสำคัญในการทำรังพุทธศาสนา
เป็นอย่างมาก จึงเห็นได้ว่าวิทยาลัยครูทุกแห่งจัดพิธีทางศาสนาขึ้นทุกครั้งในวันสำคัญทางศาสนา
อาทิเช่นนม มีการทำบุญตักบาตรในเวลาเช้า และเวียนเทียนในเวลาค่ำ ในวันมาฆบูชา
วิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา ส่วนวันเข้าพรรษา วิทยาลัยครูได้จัดขบวนแห่เทียนพรรษา
นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังได้จัดให้มีการนึ่งพระธรรมเทศนาในวันดังกล่าวอีกด้วย กิจกรรม
ด้านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 4 ครั้ง

4. การละเล่นพื้นบ้านในเทศกาลหรืองานต่าง ๆ นั้น วิทยาลัยครูได้จัดให้มีการ
ละเล่นต่าง ๆ ขึ้นในเทศกาลวันสงกรานต์ โดยจัดการละเล่นแยชิงกู วังกระสอบ ซี่ไม้
โก่งเก๋ง ซี่กอบแก้ว เป็นต้น ในเทศกาลงานนมพระ มีการละเล่นเพลงต่าง ๆ เช่น

เล่นเพลงพิชชฐาน เพลงเทพทอง เพลงรำโชน และระบำคดองช้าง เป็นต้น และนอกจากนี้บางวิทยาลัยก็จัดให้มีการละเล่นบางอย่างอื่นในวันอื่น ๆ ที่มีในวันเทศกาลประจำชาติหรือประจำท้องถิ่น เช่น วันชาวหอพัก หรือสัปดาห์วัฒนธรรมแห่งชาติ โดยจัดให้มีการเล่นตี่จับ การเล่นหุ่นกระบอกคน เป็นต้น กิจกรรมค่านนี้คิดเฉลี่ยปีละ 6 ครั้ง

5. การจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมในค่านต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูนั้น วิทยาลัยครูส่วนใหญ่จะจัดนิทรรศการเฉลี่ยปีละ 5 ครั้ง ซึ่งเป็นนิทรรศการเกี่ยวกับวันเทศกาลประจำปี เช่น นิทรรศการวันสงกรานต์ นิทรรศการวันลอยกระทง นิทรรศการวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และนิทรรศการเพื่อระลึกถึงบุคคลสำคัญของชาติ เช่น นิทรรศการวันปิยมหาราช นิทรรศการวันสุนทรภู่ ในค่านวัฒนธรรมทางด้านภาษา ก็จัดให้มีนิทรรศการมะหมี นิทรรศการอักษรลานนาไทย และนิทรรศการ 700 ปีลายสือไทย นอกจากนี้ทรรศการดังกล่าวแล้ว วิทยาลัยครูบางแห่งก็จัดให้มีนิทรรศการประจำวิทยาลัยขึ้น เช่น นิทรรศการวันพร ของวิทยาลัยครูเชียงใหม่ หรือนิทรรศการพิบูลย์ศิลป์ของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ซึ่งเป็นนิทรรศการค่านส่งเสริมศิลปะอีกด้วย

6. การฝึกและประกวดมารยาทไทย วิทยาลัยครูแต่ละแห่งก็จัดให้มีการฝึกและประกวดมารยาทขึ้นทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย โดยร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาเช่น โรงเรียนต่าง ๆ และจังหวัด โดยการส่งวิทยากรไปให้การอบรม และทำการฝึกมารยาทให้แก่นักเรียน นอกจากนี้ยังให้การอบรมและฝึกมารยาทแก่ชาวบ้านในอำเภอต่าง ๆ รวมทั้งกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มผู้สนใจ กิจกรรมค่านนี้คิดเป็นจำนวนเฉลี่ยปีละ 4 ครั้ง

7. ในค่านการส่งเสริมและจัดแข่งขันกีฬาพื้นบ้านนั้น วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ชาวบ้านและจังหวัดได้จัดกันอยู่แล้ว วิทยาลัยครูจึงไม่ให้ความสำคัญในค่านนี้มากนัก มีบางวิทยาลัยที่จัดแข่งขันกีฬาพื้นบ้านขึ้นในบางโอกาส เช่น แข่งขันตะกร้อลอดบ่วง ปีนเสาน้ำมัน แอ่งชิงดู และมวยทะเล กิจกรรมค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง

8. ค่านการจักวัฒนธรรมสัญจร วิทยาลัยครูยังไม่ให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร เนื่องจากประสบปัญหาหลายค่านเช่น ขาดบุคลากร, งบประมาณไม่เพียงพอ เวลาไม่

อำนวยการ เป็นต้น แลบางวิทยาลัยก็ไต่พยายามจัดวัฒนธรรมสัญจรทางค่านาฏศิลป์ ศิลปะ และการแสดงกายประจำท้องถิ่น ยิ่งอำเภอต่าง ๆ หรือในจังหวัดใกล้เคียง กิจกรรม ค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง

9. การจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ทางค่านวัฒนธรรม วิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ดำเนินการภายในวิทยาลัย โดยมีการสัมมนากันระหว่างนักศึกษา และเป็นการ สัมมนาเรื่องการพัฒนากิจกรรมค่านวัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสดงกาย การทำความเคารพ มารยาท และประเพณีต่าง ๆ กิจกรรมค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง

10. การเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นโดยการจัดพิมพ์หนังสือหรือเอกสารนั้น วิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้จัดพิมพ์หนังสือและเอกสารเป็นจำนวนไม่มากนัก หนังสือและ เอกสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาหารพื้นเมือง วิถีชนาการเครื่อง คนตรีของภาคเหนือ และวัฒนธรรมประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ส่วนหนังสือและเอกสารที่ วิทยาลัยได้พิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมากนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับ การแนะนำศูนย์วัฒนธรรม ประจำวิทยาลัยครู รวมบทความทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เอกสารงานนิทรรศการวัฒนธรรม แห่งชาติ และบางวิทยาลัยมีการพิมพ์วารสารวัฒนธรรมประจำศูนย์ของวิทยาลัย โดยมีชื่อ ว่า วัฒนธรรมสาร ออกเผยแพร่อีกด้วย การจัดพิมพ์หนังสือหรือเอกสารเฉลี่ยปีละ 50 ฉบับ

11. ค่านการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน วิทยาลัย ครูหลายแห่งยังมิได้ดำเนินการทางค่านนี้ เนื่องจากครูทางค่านวัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างแท้ จริงหาได้ยาก อย่างไรก็ตาม วิทยาลัยบางแห่งได้เชิญผู้ชำนาญเรื่องเพลงไทยใหญ่มาสอน และสาธิตการร้องเพลงประกอบกรฟ้อนมองเชียง (ฟ้อนเจิง) และการฟ้อนสาวไหม นอกจากนี้ยังได้เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องเกี่ยวกับการเทศน์ของภาคเหนือซึ่งเรียกว่า เทศน์คู่เจ้า อีกด้วย กิจกรรมค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง

12. ในค่านกีฬาและนันทนาการ วิทยาลัยครูแต่ละวิทยาลัยจะมีกีฬาประเพณี ของวิทยาลัย เช่น กีฬาสี่ กีฬาระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง และกีฬาระหว่างนักศึกษาวิชา เอก นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังได้จัดแข่งขันกีฬาระหว่างวิทยาลัยครูกับสถาบันอื่น ๆ อีก เช่น ระหว่างวิทยาลัยครูด้วยกัน วิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยสาธารณสุข เป็นต้น

กีฬาที่จัดให้มีขึ้นได้แก่ ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล แอควาติก และตะกร้อ ซึ่งกีฬาเหล่านี้ได้รับความสนใจจากนักศึกษาและประชาชนเป็นอย่างดี กิจกรรมค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 5 ครั้ง

13. ในด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมทางค่านวรรณกรรมไทย วิทยาลัยครูได้จัดประกวดบทความร้อยกรองเป็นส่วนใหญ่ และบทความร้อยกรองที่จัดขึ้นนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับราชสกุลีเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชวงศ์ในโอกาสต่าง ๆ หรือประกวดร้อยกรองเกี่ยวกับพระคุณแม่ พระคุณครู แลกิจกรรมที่จัดทุกวิทยาลัย คือ กิจกรรมในวันสุนทรภู่ โดยจัดให้มีการประกวดบทร้อยกรองในหัวข้อต่าง ๆ แข่งขันโกลดอนสด แข่งขันอ่านทำนองเสนาะ เป็นต้น กิจกรรมค่านนี้จัดเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง

14. ด้านการพัฒนาและตกแต่งโบราณสถานของท้องถิ่น วิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้จัดให้มีการพัฒนาสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากเป็นการพัฒนาวัด ปีละ 2 ครั้ง นอกจากนี้บางวิทยาลัยได้มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวประจำจังหวัด หรือพัฒนาสถานที่รกร้างหรือโบราณวัตถุซึ่งชำรุดทรุดโทรมด้วยการทำความสะอาด ในการพัฒนาคังกล่าว วิทยาลัยครูได้ให้นักศึกษาเป็นผู้ทำการพัฒนา โดยดำเนินการในรูปแบบการอาสาสมัคร และกระทำกิจกรรมในวันสำคัญ ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา หรือระหว่างสัปดาห์สาธารณสุข

15. ในการจัดให้บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานค่านวัฒนธรรมของวิทยาลัย ไปปฏิบัติงานหรือทัศนศึกษานอกท้องถิ่นของตนนั้น วิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือได้ส่งบุคลากรคังกล่าวไปปฏิบัติงานการจัดหอวัฒนธรรมและการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมของภาคใต้ในจังหวัดภาคใต้เป็นจำนวน 1 ครั้ง เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการจัดกิจกรรมค่านวัฒนธรรมในเขตของตน

16. การกระทำกิจกรรมทางศาสนาของวิทยาลัยครูมีเป็นประจำทุกวิทยาลัย โดยจัดให้นักศึกษานั่งวิปสนากัมมัฏฐาน และจัดอบรมจริยธรรมและคุณธรรมขึ้นในวิทยาลัยให้แก่นักศึกษา และร่วมมือกับวัดในการจัดอบรมคังกล่าวให้แก่ประชาชนโดยจัดที่วัดอีกด้วย นอกจากนี้วิทยาลัยครูได้จัดให้มีการอุปสมบทหมู่แก่นักศึกษาและเยาวชน ทอดกฐิน และทอดผ้าป่าตามวัดที่วิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสม อีกทั้งจัดให้มีการทำบุญตักบาตรในเทศกาล

หรือวันสำคัญ ๆ เช่น เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ วันสถาปนาวิทยาลัย
วันไหว้ครู เป็นต้น กิจกรรมค่านี้อาจจัดเฉลี่ยปีละ 10 ครั้ง

17. ในด้านการร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน เนื่องในโอกาสพิเศษ
เพื่อฟื้นฟูเผยแพร่ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมนั้น วิทยาลัยครูได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยจัดกิจกรรมตามคำเชิญชวนด้วยการจัดงาน
เทอดพระเกียรติในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา จัดงานรำลึกถึงพระปิยมหาราช ฯลฯ และวิทยาลัยครู
แต่ละแห่งได้จัดงานสกุณีวีรบุรุษประจำท้องถิ่นของตน ร่วมกับจังหวัด เช่น จัดงานสกุณี
พระยาพิชัยดาบหัก (จังหวัดอุดรธานี) จัดงานสกุณีสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (จังหวัด
พิษณุโลก) เป็นต้น กิจกรรมค่านี้อาจจัดเฉลี่ยปีละ 5 ครั้ง

18. ด้านการให้บริการชุมชนทางด้านวัฒนธรรมโดยได้การอบรมหลักสูตรระยะ
สั้น วิทยาลัยครูมักให้การอบรมทางด้านการรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านไว้ เช่น อบรมและแนะ
แนวการพ่อนพื้นเมืองให้แก่กลุ่มคนหนุ่มคนสาว หรืออบรมหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น อบรม
การทำไม้กวาดของชาวฉะเชิงเทรา เป็นต้น นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังได้ให้บริการชุมชนด้วยการ
ฝึกอบรมกานนิยมพื้นฐาน 5 ประการ และฝึกอบรมการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่ น่าอาศัยอีก
ด้วย กิจกรรมค่านี้อาจจัดเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง

19. การสนับสนุนหรือจัดให้มีโครงการจัดทำหนังสืออ่านประกอบที่เกี่ยวกับ
วัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับเด็กในวัยเรียนนั้น วิทยาลัยครูยังมีได้ดำเนินการในค่านี้นี้ เนื่อง
จากมีกิจกรรมค่านี้อื่นที่ต้องกระทำมากแล้ว นอกจากนั้นการจัดทำหนังสืออ่านประกอบเป็น
โครงการใหญ่และต้องใช้ทุนมาก แต่วิทยาลัยได้รับทุนทางด้านวัฒนธรรมน้อย

20. ด้านการจัดประกวดผลงานทางด้านวัฒนธรรมในสาขาต่าง ๆ นั้น วิทยาลัย
ครูได้จัดให้มีการประกวดพระเครื่องประจำจังหวัดโดยร่วมมือกับชมรมพระเครื่องของจังหวัด
เป็นประจำปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้มีการจัดประกวดคนตรีพื้นเมืองและประกวดภาพวาดใน
โอกาสต่าง ๆ เช่น ประกวดภาพแสดงกานนิยมพื้นฐาน 5 ประการในระหว่างสัปดาห์วัฒนธรรม

ประกวดภาพวาดของตัวละครในวรรณคดีในวันสุนทรภู่รำลึก เป็นต้น แต่การประกวดผลงานทางคำขวัญวรรณกรรมในสาขาต่าง ๆ นี้ วิทยาลัยครูดำเนินการไ้บ่อยครั้ง เนื่องจากปัญหาบางประการ เช่น ปัญหาต้นทุนงบประมาณ ปัญหาต้นทุนเวลา และปัญหาต้นทุนผู้รับผิดชอบในการจัดงาน จึงเฉลี่ยการจัดกิจกรรมคำขวัญได้ปีละ 1 ครั้ง

จากผลการสัมมนาจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมทางคำขวัญวรรณกรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมทางคำขวัญประเพณี กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านในเทศกาลหรืองานต่าง ๆ การจัดนิทรรศการทางวรรณกรรม และการจัดกีฬานานาชาติและนันทนาการ ส่วนกิจกรรมคำขวัญอื่น ๆ มีการปฏิบัติเพียงปีละ 1-2 ครั้งเท่านั้น และบางกิจกรรมไม่มีการปฏิบัติเลย เช่น การจัดทำหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับเด็กในวัยเรียน

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทางค่านิยมธรรมของวิทยาลัยครู ในเขตภาคเหนือ

ผลจากการสัมภาษณ์ สามารถนำเสนอเป็นความเรียงได้ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครูทุกแห่งมีนโยบายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานรักษาวัฒนธรรมที่แน่ชัดคือ มุ่งส่งเสริม ที่นุ ผู้ ปฏิบัติถึงความประพฤติดีของนักศึกษาด้วยการสนับสนุนส่งเสริมการจัด กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังมีนโยบายในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และประเพณีประจำท้องถิ่นรวมทั้งโบราณวัตถุ รวมทั้งเผยแพร่วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น แก่ปัญหาที่วิทยาลัยครูประสบในด้านนี้คือ วิทยาลัยครูไม่ทราบเป้าหมายที่แน่นอนในการดำเนินงาน ทางด้านวัฒนธรรม เพราะกรรมการฝึกหัดครูไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ค่านิยมธรรมให้แน่ชัดในแต่ละปีการศึกษา เพียงแต่กำหนดนโยบายไว้กว้าง ๆ ทำให้แต่ละ วิทยาลัยครูต่างก็ดำเนินงานของตนเองในลักษณะของการส่งเสริมวัฒนธรรมทั่ว ๆ ไป ไม่ได้เน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่เห็นผลสำเร็จชัดเจน ทำให้การดำเนินงาน ไม่เป็นไปตามนโยบายเท่าที่ควร

วิทยาลัยครูมีวิธีการดำเนินงานตามนโยบายด้วยการจัดทำโครงการเพื่อจัดกิจกรรม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม แต่มีปัญหาคือ การจัดกิจกรรมมีน้อยไป เนื่องจากปัญหาค่านิยมธรรมงบประมาณ และระยะเวลา อีกทั้งคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมประสานงานกันไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากมีเวลาว่างไม่ตรงกัน จึงมักไม่ค่อยได้รวมประชุมด้วยกันหรือปรึกษากันได้ไม่ทั่วถึง

ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินงานค่านิยมธรรม วิทยาลัยครูเกือบทุกแห่งประสบปัญหาในด้านนี้มาก แม้ว่าวิทยาลัยครูจะได้งบประมาณ ค่านิยมจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และงบประมาณประเภทเงินบำรุง การศึกษาจากวิทยาลัยเองแล้วก็ตาม แต่เป็นงบประมาณที่อยู่ในวงเงินจำกัด และผู้บริหาร งบประมาณด้านนี้ปฏิบัติงานรับผิดชอบหลายด้าน ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะวางแผนดำเนินการให้ รัดกุม ทำให้งบประมาณไม่ได้นำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือบางครั้งงบประมาณยังต้อง

ถูกแบ่ง เพราะมีโครงการที่ค่อนข้างเป็นการหลายโครงการ ทำให้การดำเนินงานไม่สะดวก และไม่กว้างขวางเท่าที่ต้องการ นอกจากนี้ไม่เพียงพอประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ซึ่งครุภัณฑ์บางชิ้นจำเป็นมาก เช่น ตู้เก็บวัสดุและเอกสารของศูนย์วัฒนธรรม ทำให้ผู้ดำเนินงานเกิดความอึดอัดและเปื้อนหนายในการดำเนินงาน

ในด้านการทำงานตามโครงการที่สั่งไว้ มีปัญหาและอุปสรรคมากพอสมควร กล่าวคือ อาจารย์ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่ดำเนินงานวัฒนธรรมไม่ใคร่ให้ความสนใจร่วมกิจกรรมนัก สำหรับนักศึกษาที่ควรทำกิจกรรมหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เนื่องจากวิทยาลัยครูมิได้มีเฉพาะกิจกรรมด้านวัฒนธรรมแต่เพียงด้านเดียว ทำให้นักศึกษาต้องถูกแบ่งออกไปทำกิจกรรมต่าง ๆ กัน ไม่สามารถร่วมงานกิจกรรมวัฒนธรรมได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีปัญหาค่าใช้จ่ายระยะเวลาไม่อำนวย กล่าวคือ ถ้าเป็นโครงการที่เกี่ยวกับเทศกาล จะถูกบังคับด้วยเวลาของเทศกาล ทำให้ต้องเสียเวลาในการเรียนการสอนเพื่อเตรียมจัดงาน ขณะเดียวกันต้องถือการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ทำให้ปฏิบัติงานไม่เต็มที่

ส่วนปัญหาและอุปสรรคทางด้านการประสานงานกับหน่วยงานอื่นนั้น จะมีปัญหาเฉพาะหน่วยงานภายในวิทยาลัยคือ หน่วยงานภายในวิทยาลัยให้ความสนใจในงานด้านวัฒนธรรมน้อย เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้มากนัก ส่วนปัญหากับหน่วยงานภายนอกวิทยาลัยนั้นไม่มีเลย เพราะหน่วยงานภายนอกให้ความร่วมมือและสนับสนุนเป็นอย่างดี

ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมมีมาก คือบุคลากรที่ดำเนินงานด้านนี้มีหน้าที่ประจำอยู่แล้วคือ งามสอน จึงไม่สามารถอุทิศตนและเวลาเพื่อปฏิบัติงานวัฒนธรรมได้เต็มที่ และบุคลากรยังไม่เข้าใจขอบข่ายของวัฒนธรรมดีพอ อันอาจจะเป็นเนื่องจากไม่ทราบเป้าหมายที่แน่ชัดในการดำเนินงาน นอกจากนี้ จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์วัฒนธรรมมีไม่เพียงพอ

ปัญหาคณะนิสิตภาคนั้น วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องของแหล่งค้นคว้าข้อมูลเพื่อสนับสนุนตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม แต่มีปัญหาคณะนิสิตภาคนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่ศึกษาวิชาทางด้านวัฒนธรรม

ในด้านทัศนคติและความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และประชาชนที่มีต่อการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูนั้น อาจารย์และนักศึกษามีส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมทางค่านนี้ แต่เป็นไปในลักษณะของการชมมากกว่าที่จะกระทำด้วยตนเอง และอาจารย์บางส่วนยังขาดความรูกความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรม จึงมีทัศนคติที่ไม่สู้ดีต่อการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เห็นว่าการจัดกิจกรรมค่านนี้ทำให้นักศึกษาเสียเวลาในการเรียน และเป็นภาระเพิ่มเฟื้อยโดยใช่เหตุ ส่วนประชาชนมีทัศนคติที่ดีมากในการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครู มีความคิดเห็นว่สิ่งท่ววิทยาลัยครูกระทำเป็นสิ่งดีงาม ช่วยจรรโลงรักษาค่านธรรมของท้องถิ่นและของชาติไว้มิให้สูญหาย

จะเห็นได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการค่านงานด้านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือนี้ไคแก่ ปัญหาค่านงบประมาณ ปัญหาค่านการทำงานตามโครงการที่ตั้งไว้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร และปัญหาค่านบุคลากร ส่วนปัญหาค่านอื่น ๆ มีไม่มากนัก

ขอคนพบที่ไคจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมทางค่านวัฒนธรรมของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือแสดังนี้ให้เห็นว่ ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นตรงกันว่ กิจกรรมบางลักษณะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกิจกรรมบางลักษณะมีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อย ดังนัคือ

กิจกรรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก คือ การฟื้นฟูกิจกรรมทางค่านประเพณีด้วยการจัดพ่นรำต่างๆ ตามแบบของภาคเหนือขึ้นในโอกาสต่าง ๆ และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของภาคเหนือ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษา เยาวชนและประชาชนมีความรูกความเข้าใจในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีและเกิดค่านิยมที่จะประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางค่านศาสนา กล่าวคือ มีการจัดพิธีสำคัญทางศาสนาขึ้นทุกครั้งในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา โดยให้มีการทำบุญตักบาตร และเวียนเทียน และจัดขบวนแห่เทียนพรรษาในวันเข้าพรรษาอีกด้วย นอกจากการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาดังกล่าว วิทยาลัยครูทุกแห่งยังไคจัดให้นักศึกษานั่งวิไลนาก็มีมาตรฐานจัดอบรมจริยธรรมและคุณธรรมให้แก่ักศึกษาและประชาชน ซึ่งถือได้ว่เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษา เยาวชน และประชาชนมีข้อปฏิบัติทางศาสนาเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการค่านชีวิต แค่ออย่างไรก็ตามแม่ว่าวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือจะมุ่งเน้นการประกอบ

พิธีและจัดกิจกรรมทางศาสนาเป็นอย่างมาก แต่การจัดให้มีการเรียนทางศาสนาในสถาบัน การศึกษายังมีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อย

กิจกรรมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย คือ การให้บริการชุมชนโดยให้การอบรม ทั้งด้านวัฒนธรรมและการประกอบอาชีพ ดังจะเห็นได้จากวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือให้การอบรม หลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับการรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านหรือหัตถกรรมคิดเฉลี่ยปีละ 2 ครั้งเท่านั้น และการสนับสนุนการผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในรูปแบบหรือโดยวิธีการอื่นๆ เช่น การจัดประกวดผลงานทางด้านวัฒนธรรมในสาขาต่างๆ ก็มีการปฏิบัติในระดับค่อนข้างน้อยเช่นเดียวกัน คือ มีการจัดประกวดปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางชนบทกรรมนิยม ประเพณีระหว่างท้องถิ่น หรือระหว่างภาคโดยการจัดวัฒนธรรมสัญจร ยังไม่ได้รับการดำเนินการมากเท่าที่ควร มีการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านนี้เพียงปีละ 1 ครั้งเท่านั้น

ในคานปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการทางด้านวัฒนธรรมนั้นเมื่อพิจารณาจาก ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แล้ว จะเห็นได้ว่าปัญหาคานบุคลากร เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก กล่าวคือ บุคลากรมีเวลาไม่เพียงพอที่จะอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานด้าน วัฒนธรรม และจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานไม่พอเหมาะ ส่วนปัญหาทางด้านวิชาการนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัญหาทางด้านวิชาการอยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อยหรือเกือบจะไม่เป็นปัญหาเลย เพราะวิทยาลัยครูส่วนใหญ่สามารถหาแหล่งคนควา ข้อมูลเพื่อสนับสนุนตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมได้ ทางคานผู้สอนก็เล็งเห็นความ สำคัญของวัฒนธรรมโดยพยายามสอดแทรกความรู้ด้านวัฒนธรรมลงในวิชาการต่างๆ ด้วย นอกจากนี้ ปัญหาในคานความสนใจของประชาชนเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในกิจกรรมด้านวัฒนธรรมก็อยู่ใน ระดับค่อนข้างน้อยเช่นเดียวกัน คือ ประชาชนเล็งเห็นว่ากิจกรรมที่วิทยาลัยครูจัดขึ้นเป็นสิ่งที่ดี งาม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาความสนใจของอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมด้านวัฒนธรรมอยู่ใน ระดับเกือบจะค่อนข้างมาก และจากผลของการสัมภาษณ์ปรากฏว่า อาจารย์ผู้ซึ่งไม่มีหน้าที่ดำเนินการ งานวัฒนธรรมไม่ใคร่ให้ความสนใจร่วมกิจกรรมเช่นเดียวกัน

ส่วนปัญหาหรืออุปสรรคในคานการประสานงานกับหน่วยงานอื่นภายนอกวิทยาลัยอยู่ใน ระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งตรงกันกับข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ แต่ปัญหาการประสานงานกับหน่วย งานภายในวิทยาลัยครูนั้น ผลจากการสอบถามแตกต่างจากผลจากการสัมภาษณ์ กล่าวคือ ผลจากการสอบถามปัญหาในคานอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย แต่ผลจากการสัมภาษณ์ปรากฏว่า

ปัญหาในค่านิยมมาก กล่าวคือ หน่วยงานภายในวิทยาลัยครูให้ความสนใจงานค่านิยมธรรมนอย
 เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้มากนัก จึงไม่มีใครให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน
 ขอคนพบที่โตจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันนั้น เป็นสิ่ง
 ซึ่งผู้ที่ดำเนินงานค่านิยมธรรมควรจะได้ตระหนักถึงและจัดการสนับสนุนหรือแก้ไขในแต่ละส่วน
 เพื่อที่การดำเนินบทบาทของวิทยาลัยครูในเขตภาคเหนือที่มีต่อการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ
 จะได้รับผลสำเร็จโดยสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย